

Виходячи з бухгалтерських проведення вартість готової продукції має дорівнювати витратам на її виготовлення, але у нас не відображено непрямі витрати, враховані під час складання калькуляції вартості товарів, робіт і послуг. Вихід із цієї ситуації є. Можна розподіляти непрямі витрати щомісячно і відносити їх на рахунок **16**, застосувавши для цього аналітичні рахунки витрат, наприклад **8111/1** «Витрати на оплату праці виробничого персоналу», **8111/2** «Витрати на оплату праці адміністративного та обслуговуючого персоналу» і т. д. Таким чином ви зможете зменшити коливання на рахунок **16**.

Проте низка чинників (нарахування відпусткових разом із зарплатою, амортизації, проведення ремонтів) все ж таки будуть постійно впливати на рівність між дебетом та кредитом на рахунок **16**. Тому порядок врегулювання цього питання слід закріпити в наказі про організацію бухгалтерії установи, зважаючи на специфіку її діяльності.

Не варто також забувати про доходи і витрати майбутніх періодів і враховувати їх під час відображення операцій, пов'язаних із виробництвом, а саме:

№ п/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік	
		Дт	Кт
1	2	3	4
1	Отримано кошти від реалізації готової продукції (робіт, послуг), які відносяться до доходів майбутніх періодів	2313	6911
2	Включено до доходів звітнього періоду суми отриманих доходів майбутніх періодів	6911	7111
3	Проведено витрати у звітньому періоді, які підлягають віднесенню до витрат майбутніх періодів	2911	2117
4	Списано витрати майбутніх періодів і віднесено їх суму до витрат звітнього періоду	8113	2911

ВИСНОВКИ

Бюджетній установі, що займається виробництвом товарів, виконанням робіт, наданням послуг, для детального формування вартості товарів, робіт, послуг слід чітко визначити види витрат, з яких формується ця вартість. Якщо вартість необхідних матеріалів (сировини) постійно коливається, треба скласти калькуляцію вартості товарів, робіт, послуг, яку за потреби можна швидко перерахувати, аби не отримати збитків від власної діяльності. ■

Жанна ЛАВРЕНТЬЄВА, головний спеціаліст експертної групи з питань рівня життя та соціальних стандартів Міністерства соціальної політики України

ЯК ПРОВЕСТИ ІНДЕКСАЦІЮ В ЖОВТНІ 2018 РОКУ

Акценти статті: індекси споживчих цін (далі – ІСЦ) і суми індексації зарплати в жовтні, розраховані на підставі цих індексів; правила індексації стипендій у прикладах.

Загальні правила проведення індексації доходів

Порядок проведення індексації грошових доходів населення затверджено постановою КМУ від 17.07.03 р. № 1078 (далі – Порядок № 1078).

Індексація нараховується в разі, якщо величина ІСЦ, обчисленого наростаючим підсумком, перевищить поріг індексації, установлений у розмірі 103 %.

Індексації підлягають грошові доходи в межах прожиткового мінімуму (далі – ПМ), установ-

леного для працевздатних осіб. Розміри ПМ на 2018 рік визначено ст. 7 Закону від 07.12.17 р. № 2246-VIII «Про Державний бюджет України на 2018 рік».

Звертаємо увагу, що розмір ПМ для працевздатних осіб із 1 липня становить 1 841 грн.

У разі підвищення тарифних ставок (окладів) значення ІСЦ у місяці, у якому відбувається підвищення, приймається за 1 або 100 %.

Обчислення ІСЦ для проведення подальшої індексації здійснюється з місяця, що настає за місяцем підвищення зазначених грошових доходів населення.

Сума індексації в місяці підвищення тарифних ставок (окладів) не нараховується, якщо розмір підвищення грошового доходу перевищує суму індексації, що склалась у місяці підвищення доходу.

Якщо розмір підвищення грошового доходу не перевищує суми індексації, що склалась у місяці підвищення доходу, то сума індексації в цьому місяці визначається з урахуванням розміру підвищення доходу й дорівнює різниці між сумою індексації та розміром підвищення доходу.

У разі зростання зарплати за рахунок інших її складових без підвищення тарифних ставок (окладів) сума індексації не зменшується на розмір підвищення зарплати. Якщо відбувається підвищення тарифної ставки (окладу), то в місяці підвищення враховуються всі складові зарплати, які не мають разового характеру.

Сума індексації визначається як результат множення доходу, що підлягає індексації, на величину приросту споживчих цін, поділений на 100.

Суми індексації зарплати в жовтні

Для проведення в жовтні 2018 року індексації грошових доходів слід застосовувати ІСЦ та обчислені на підставі цих ІСЦ суми індексації, наведені в таблиці:

Базові місяці	Приріст ІСЦ для проведення індексації у 2018 році, %		Сума (ПМ для працевздатних осіб – 1 841 грн. x ІСЦ : 100)
	Вересень	Жовтень	
1	2	3	4
2016 рік			
Січень	28,2	28,2	519,16
Лютий	28,7	28,7	528,37
Березень	27,5	27,5	506,28
Квітень	23,2	23,2	427,11
Травень	23,0	23,0	423,43
Червень	23,3	23,3	428,95
Липень	23,4	23,4	430,79
Серпень	23,9	23,9	440,00
Вересень	21,8	21,8	401,34
Жовтень	18,3	18,3	336,90
Листопад	16,3	16,3	300,08
Грудень	15,2	15,2	279,83
2017 рік			
Січень	14,0	14,0	257,74
Лютий	15,2	15,2	279,83
Березень	10,9	10,9	200,67
Квітень	9,9	9,9	182,26
Травень	10,7	10,7	196,99
Червень	6,8	6,8	125,19
Липень	6,6	6,6	121,51
Серпень	6,7	6,7	123,35
Вересень	6,7	6,7	123,35
Жовтень	3,4	3,4	62,59
Листопад	3,4	3,4	62,59
Грудень	3,5	3,5	64,44
2018 рік			
Січень – жовтень	–	–	–

Як індексувати зарплату працівників бюджетних установ та держслужбовців у жовтні?

Для працівників бюджетної сфери посадові оклади востаннє підвищувалися в січні 2018 року, тому право на індексацію в жовтні 2018 року ще не виникло, адже величина ІСЦ, обчисленого наростаючим підсумком за лютий – серпень не перевищила порога індексації, установленого в розмірі 103 % (1,009 x 1,011 x 1,008 x 1,000 x 1,000 x 0,993 x 1,000 x 100 – 100 = 102,1).

Для держслужбовців, працівників патронатної служби, працівників з обслуговування, робітни-

ків органів місцевого самоврядування та держорганів, керівних працівників, спеціалістів та службовців органів місцевого самоврядування, робітників, зайнятих обслуговуванням ОМС, змін у порядку проведення індексації зарплати за жовтень не відбулося.

Індексація стипендій

У разі підвищення розміру стипендій значення ІСЦ приймається за 1 або 100 % у місяці, у якому відбувається таке підвищення. Сума індексації в місяці підвищення стипендій не нараховується, якщо розмір такого підвищення перевищує суму індексації, що склалась у цьому місяці (п. 5 Порядку № 1078).

Якщо розмір підвищення стипендії не перевищує суми індексації, що склалась у місяці такого підвищення, то сума індексації розраховується як різниця між нею і розміром підвищення стипендії.

Згідно з п. 10¹ Порядку № 1078 обчислення ІСЦ для проведення індексації стипендії здійснюється починаючи з місяця, у якому її призначено.

Стипендії (академічні та соціальні) підлягають індексації в межах ПМ для працездатних осіб (п. 4 Порядку № 1078).

Якщо особа не отримувала стипендії або втратила право на її призначення, а в подальшому стипендія їй знову або вперше була призначена (за результатами наступного семестрового контролю, у зв'язку з переведенням на навчання за державним замовленням, виникненням підстав для призначення соціальної стипендії, поновленням на навчання тощо), обчислення ІСЦ здійснюється з місяця призначення стипендії.

Востаннє розміри стипендій студентів (учнів) підвищувались у листопаді 2017 року відповідно до постанови КМУ від 01.11.17 р. № 918, і цей місяць став «базовим» для всіх студентів. У жовтні стипендії індексуються на індекс 3,4 %.

Якщо стипендію (академічну або соціальну) призначено в січні 2018 року, то право на індексацію для одержувачів таких стипендій ще не настало.

Відповідно до п. 22 постанови КМУ від 12.07.04 р. № 882 «Питання стипендіального забезпечення» діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, особи з їх числа, а також особи, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, мають право на отримання соціальної стипендії незалежно від отримання академічної.

Виплата соцстипендій в Україні проводиться органами соцзахисту населення через ВНЗ на підставі відповідних документів.

Ситуація 1

З лютого 2018 року за результатами семестрового контролю студенту призначено академічну стипендію, розмір якої підвищено в листопаді 2017 року.

Обчислення ІСЦ для проведення індексації розпочинається з лютого 2018 року. Право на індексацію ще не настало.

Ситуація 2

Студент-сирота отримує академічну стипендію (1 300 грн.) та соціальну стипендію (2 360 грн.). Його загальний дохід становить 3 660 грн. і формується з різних джерел. У разі якщо грошовий дохід формується з різних джерел і Порядком не встановлено черговості його індексації, сума індексації виплачується за рахунок кожного джерела пропорційно до його частки в загальному доході (п. 6 Порядку № 1078).

Визначаємо частку академічної і соціальної стипендій у загальному доході студента:

$$1\ 300 \text{ грн.} : 3\ 660 \text{ грн.} = 35,5 \%$$

$$2\ 360 \text{ грн.} : 3\ 660 \text{ грн.} = 64,5 \%$$

Сума індексації становить 62,59 грн. (1 841 грн. x 3,4 %), у тому числі:

- академічної стипендії – 22,22 грн. (62,59 грн. x 35,5 % : 100);
- соціальної стипендії – 40,37 грн. (62,59 грн. x 64,5 % : 100). ■